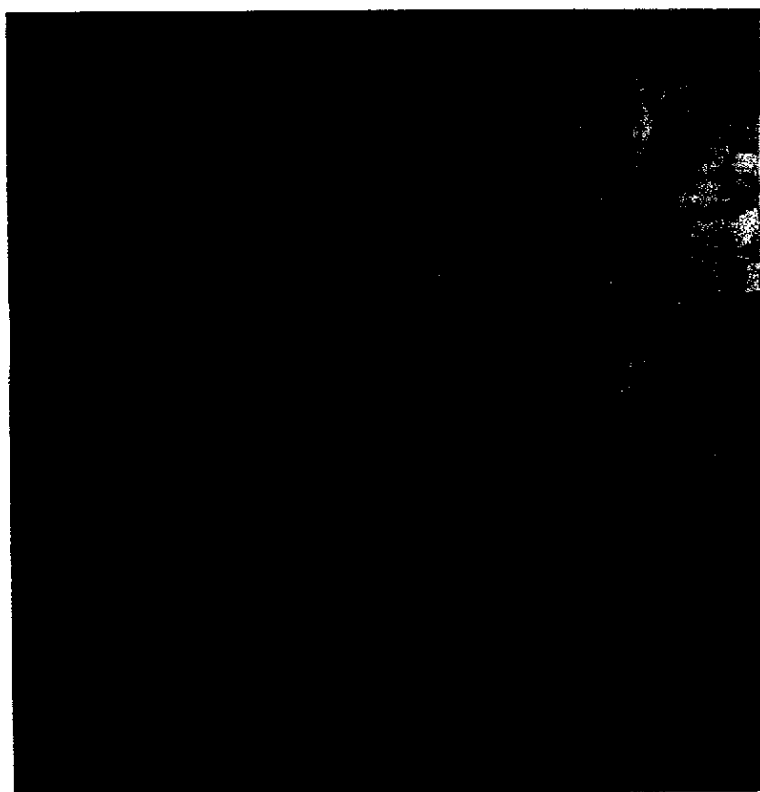

Evaluering af Kunstværkstedet

RIBE AMT

Handicapafdelingen 2006

EVALUERING AF KUNSTVÆRKSTEDET

1. INDLEDNING	1
OM KUNSTVÆRKSTEDET	1
OM EVALUERINGEN	2
2. ORGANISERING	2
2.1 VISITATION	3
2.2 TRANSPORT	4
3. DE FYSISKE RAMMER	5
4. PERSONALE OG NORMERING	6
4.1 BESKRIVELSE AF RESSOURCEFORDELINGEN	6
5. BRUGERGRUPPEN	7
5.1 MÅLGRUPPENS FUNKTIONSNIVEAU	9
<i>Brugergruppe med funktionsniveau 1</i>	9
<i>Brugergruppe med funktionsniveau 2</i>	9
6. ARBEJDET MED BRUGERNE	10
CASE 1	11
CASE 2	12
7. KUNSTVÆRKSTEDETS METODEMÆSSIGE REFERENCERAMME	12
8. RESULTATET AF ARBEJDET MED BRUGERNE	13
9. SAMMENFATNING	15
DE FYSISKE RAMMER	16
PERSONALE OG NORMERING	16
BRUGERGRUPPEN.....	17
BILAG 1	19
<u>Bilag 2-6</u>	<u>21</u>

1. Indledning

Dette er en evaluering af Kunstværkstedet, gennemført af handicapafdelingen i Ribe Amt.

Fra 1. maj 2006 til 31. december 2006 blev Kunstværkstedet etableret som et projekt - som et alternativt tilbud til beskæftigelsestilbuddene i Esbjerg Regionen. Kunstværkstedet er fysisk placeret i separate lokaler på Værkstedet Lillebæltsvej. Initiativet til at oprette projekt Kunstværkstedet er fremkommet efter en idé fra medarbejderne på Værkstedet Lillebæltsvej og er siden blevet udviklet og drøftet i mellem beskæftigelsestilbudene i hele Esbjerg Regionen. Derudover er de fastlagte kriterier og procedurer for Kunstværkstedet udarbejdet i samarbejde med og godkendt af Handicapafdelingen, Ribe Amt. Som en del af igangsættelsen af projektet blev det aftalt, at projektet skal evalueres af Handicapafdelingen inden udgangen af 2006.

Om Kunstværkstedet

Formålet med at etablere Kunstværkstedet har været at skabe udvikling og undervise udviklingshæmmede med særlig interesse i kunstudøvelse i tegning, maleri, skulptur og grafik på et højt fagligt niveau, som via metoder sprogligt og struktur-mæssigt tilpasses målgruppen. Det er ønsket at tilbyde undervisning i kunsthistoriens teori og teknikker i et sprog, der kan forstås af de udviklingshæmmede samt at skabe rammer til eksperimenter og fordybelse. Et langsigtet mål med Kunstværkstedet er, at der laves udstillinger, sælges og reklameres for de færdige produkter. En generel hypotese i projektet er, at den enkelte bruger via det skabende arbejde i Kunstværkstedet, vil kunne styrke sin evne til at udtrykke sig og at hermed opnå øget selvværd og selvtillid. Underliggende hypoteser er at den enkelte bruger opnår:

- bedre kommunikationsevne generelt
- øget selvindsig
- øget begrebsverden
- øget opmærksomhed mod detaljer i omgivelserne

Forinden opstarten af projekt Kunstværkstedet, har der været fremsendt en skrivelse til samtlige kommuner i Ribe Amt. I skrivelserne er der orienteret om forhold som målgruppe, visitation, pris og transport. Ligeledes har der været afholdt et Åbent Hus arrangement på Kunstværkstedet.

Om evalueringen

Det overordnede formål med evaluering er, at den kan give anledning til en nuanceret drøftelse af Kunstværkstedet med henblik på en beslutningstagen om, hvorvidt det skal fortsætte efter projektperioden udløb og i så fald under hvilke forudsætninger og betingelser.

Herunder er målet dels at analysere de anvendte ressourcer i tilbudet og dels give et bud på, hvorvidt der er indikatorer for, at kunst som undervisning, læringsproces og udtryksform, kan medvirke til, at de enkelte brugere opnår en øget livskvalitet og helt konkret kan forbedre deres daglige færdighedsniveau.

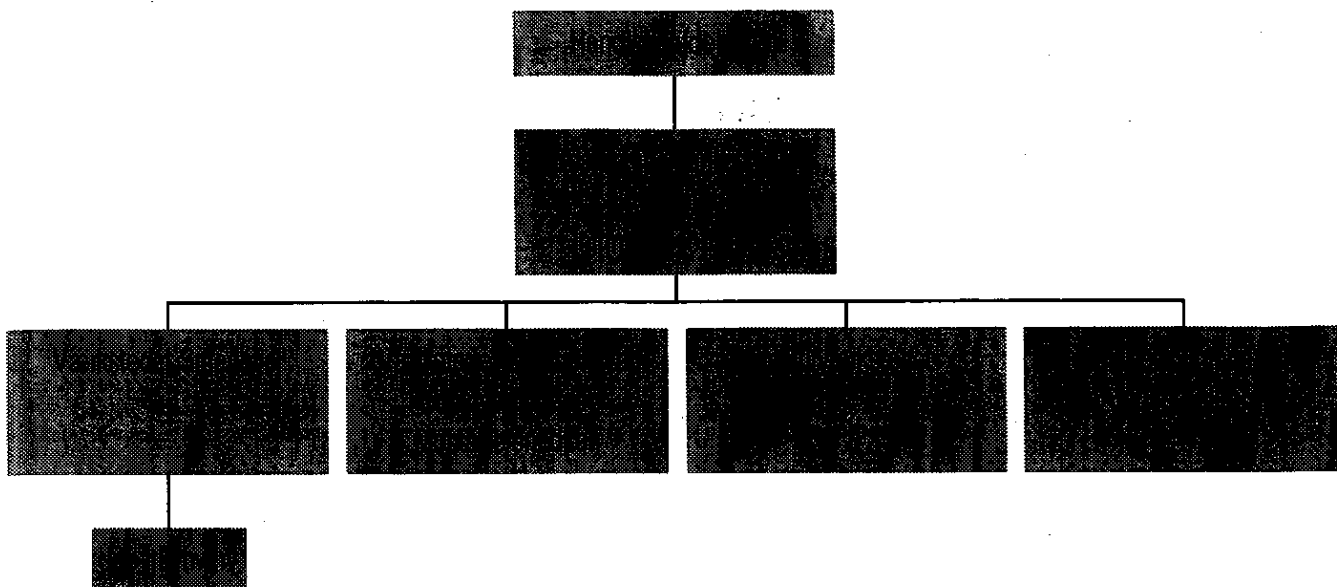
Evalueringsrapportens målgruppe er Ribe Amt, Handicapafdelingen samt ledelsesgruppen i Esbjerg Region, herudover er interessenterne det politiske system, de kommunale rådgivere samt Ny Esbjerg Kommune, der overtager disse amtslige tilbud pr. 1. januar 2007.

Evalueringsrapporten er gennemført og udarbejdet af medarbejdere fra Handicapafdelingen i Ribe Amt: konsulent Linda Brink og udviklingskonsulent Kirstine Gottlieb Bendixen. Fastlæggelsen af evalueringen, herunder indholdselementer er drøftet mellem Handicapafdelingen og forstander for Esbjerg Region.

Data til brug for evalueringen er indhentet ved fællesinterviews med forstander for Esbjerg Region, afdelingsleder fra Værkstedet Lillebæltsvej og de to medarbejdere fra Kunstværkstedet. Dernæst tager evalueringen udgangspunkt i det skriftlige materiale, hvor Kunstværkstedets medarbejdere løbende har udarbejdet erfarings- og observationsmateriale vedrørende brugerne. Og endelig er der taget udgangspunkt i generelt baggrundsmateriale fra Handicapafdelingen fx vedrørende visitation og belægning.

2. Organisering

Beskæftigelsesområdet i Esbjerg regionen er organiseret som vist på følgende organisationsdiagram:

2.1 Visitation

Kunstværkstedet er en afdeling under det beskyttede værksted Lillebæltsvej (LBV) i Esbjerg. Visitationsproceduren til Kunstværkstedet følger den vedtagne visitationsprocedure for Esbjerg regionen og udskiller sig kun på få områder herfra.

Kunstværkstedet er normeret til 10 brugere indenfor Værkstedet Lillebæltsvejs normale normering på 43 brugere. I projektperioden er det dog aftalt, at denne normeringen må gå op til 48 brugere. Grunden til at der er bevilget en overbelægning på et færre antal pladser end det Kunstværkstedet er normeret til, er dels fordi Lillebæltsvej ikke har haft fuld belægning i 2006 og dels på grund af en særlig tilbageløbsgaranti til Værkstedet Lillebæltsvej, som vil blive forklaret senere.

Visitationsanmodningen til Kunstværkstedet sker fra den kommunale sagsbehandler til Ribe Amt, Handicapafdelingen. Sagen drøftes i det amtslige visitationsudvalg og der visiteres herfra til Værkstedet Lillebæltsvej, afdeling Kunstværkstedet. Prisen for et beskæftigelsestilbud er det samme som til værkstedet.

Brugeren begynder med en 14 dages praktik, hvorefter der afholdes et evalueringsmøde. Her tages der beslutning om, hvorvidt brugeren har lyst til at fortsætte i Kunstværkstedet, og Kunstværkstedets medarbejdere drøfter sammen med den kommunale sagsbehandler og brugeren selv, hvorvidt vedkommende vurderes egnet til en egentlig indskrivning. I vurderingen, "at være egnet", ligger blandt anden en observation af, hvorvidt brugeren har særlige evner, er i stand til, har interesse for og mulighed for fordybelse i kunstneriske aktiviteter.

I projektperioden udbetales der ikke løn til de ny indvisiterede brugere, hvorimod de brugere, der kommer fra et værkstedstilbud og i forvejen opretholder en løn, fortsætter denne ordning. Dette er praktiseret, fordi lønnen har stor betydning for en del brugere og Kunstværkstedet har tænkt, at lønnen ikke skulle være afgørende for, om brugerne ville prøve Kunstværkstedets tilbud.

På grund af Kunstværkstedets projektform har et særligt forhold gjort sig gældende for at kunne tiltrække de brugere, der var usikre på indholdet i projektet. Således har der været etableret en tilbageløbsgaranti. Dette betyder, at såfremt brugeren efter en periode ikke længere ønsker Kunstværkstedet, kan der tilbydes en beskæftigelsesmulighed på et af de andre værksteder på Lillebæltsvej. Alternativt kan der som i andre tilfælde søges et andet beskæftigelsestilbud på ny anmodning fra kommunen.

Tilbageløbsgarantien betyder derfor også indirekte, at målgruppen til Kunstværkstedet er identisk med målgruppen til Værkstedet Lillebæltsvej. Målgruppebeskrivelsen, -overvejelserne og erfaringerne omkring dette vil fremgå senere under afsnittet "Brugergruppen".

Udover den normale visitationsprocedure, har der været etableret et særligt samarbejde med Aktivitets- og Samværsstedet Åmosen, hvor 3 brugere der er indskrevet på Åmosen deltager i projektet sammen med en medarbejder. Denne ordning er til dels etableret fordi den enkelte medarbejder fra Åmosen havde kompetencerne og lysten til at arbejde i Kunstværkstedet og dels fordi de 3 brugere var interesseret i at prøve Kunstværkstedets tilbud.

Det skal til sidst nævnes, at det forhold, at der er tale om et projekt, der indtil videre løber indtil 31. december 2006 kan ifølge Kunstværkstedet og Handicapafdelingen betyde, at nogle brugere ikke "tør løbe risikoen" ved at opsig deres nuværende tilbud, da de reelt kan stå uden beskæftigelse pr. 1. januar 2007 såfremt de ikke ønsker at benytte sig af tilbageløbsgarantien til Værkstedet Lillebæltsvej.

2.2 Transport

Transporten til og fra Kunstværkstedet er organiseret efter de i øvrigt gældende regler for beskæftigelse i Ribe Amt, hvor det tilstræbes, at der udbydes og etableres beskæftigelsesmuligheder så tæt på brugernes bopæl som muligt. Såfremt dette ikke er muligt, henstilles der til, at brugerne benytter de offentlige transportmidler eller de i forvejen etablerede amtsslige ruter. Målgruppen til Værkstedet Lillebæltsvej er overvejende selvhjulpne i forhold til transport frem og tilbage til beskæftigelse.

I visitationen til Kunstværkstedet har det vist sig, at selve aspektet omkring transport, har givet mange drøftelser i det amtslige visitationsudvalg. Det er Kunstværkstedets erfaring, at den måde hvorpå de gældende regler for transport til beskæftigelse er tilrettelagt, har haft en betydning for antallet af visitationsanmodninger. Kunstværkstedet har en opfattelse af, at der har været et færre antal anmodninger med baggrund i de gældende regler for transport.

Fra Handicapafdelingen og fra Kunstværkstedet går overvejelserne på, at eftersom Kunstværkstedet er det eneste tilbud af sin slags i Ribe Amt, vil det sige, at det ikke er muligt at skabe lignende beskæftigelse i andre kommuner og dermed altså ikke altid muligt at skabe lignende beskæftigelse så tæt på bopæl som muligt.

I projektperioden har såvel Handicapafdelingen som Kunstværkstedet derfor fået kendskab til, at enkelte yderkommuner har fravalgt at ansøge om beskæftigelse på Kunstværkstedet, da der ikke har været mulighed for at benytte nogle af de transportmuligheder, der er beskrevet ovenfor.

Handicapafdelingen er enige i, at de gældende regler for transport kan have haft den virkning, at nogle anmodninger ikke er fremsendt til Ribe Amt, men ifølge Handicapafdelingen skyldes dette ikke alene de gældende regler for transport. Således må det også medtages i vurderingen, at målgruppen til Kunstværkstedet er beskrevet som værkstedsbrugere. Disse er overvejende selvhjulpne i fht personlig hygiejne og i forhold til at benytte de offentlig transportmidler frem og tilbage til beskæftigelse. Det forholdsvist lille antal, der kunne have været i spil til Kunstværkstedet og som kommunen vælger ikke at visitere med begrundelse i de gældende regler for transport, må derfor alligevel antages ikke have været tilhørende målgruppen, som den er beskrevet forud for projektet. Der er altså en sammenhæng mellem målgruppen til Kunstværkstedet og drøftelserne omkring de gældende regler for transport. Målgruppebeskrivelsen og de overvejelser der er knyttet hertil, vil blive nærmere evalueret under afsnittet brugergruppen.

3. De fysiske rammer

På Værkstedet Lillebæltsvej er der en montageafdeling og et snedkerværksted. Kunstværkstedet er indrettet i et tidligere lagerlokale med direkte forbindelse til montageafdelingen. Der er tilknyttet et toilet med håndvask og et lokale, der kan anvendes til kontor, aktivitetsrum eller lignende. Det store lokale giver mulighed for at opdele i mindre værkstedsområder, hvilket ifølge Kunstværkstedet medarbejdere gør det overskueligt for brugerne og dermed til meget brugbare forhold til aktiviteterne.

Inden projektets begyndelse var der som udgangspunkt skepsis og usikkerhed fra medarbejdere og brugere i produktionsafdelingen overfor placeringen af Kunstværkstedet på værkstedet. Inden projektets opstart var det på baggrund heraf et langsigtet mål for medarbejderne at få etableret Kunstværkstedet i sin egen bygning. Medarbejderne har dog erfaret, at placeringen har været givende på flere områder. Det viser sig, at de øvrige værkstedsbrugere udviser sociale færdigheder og tager særlig hensyn til brugerne i Kunstværkstedet. Samtidig er der stor interesse brugerne imellem for, hvad der foregår i Kunstværkstedet og omvendt, hvilket ifølge Kunstværkstedet medarbejdere er netværksskabende for grupperne imellem. På baggrund af disse erfaringer, satses der således ikke længere på en adskillelse af Kunstværkstedet fra det øvrige værkstedsmiljø. Kunstværkstedets medarbejdere beskriver, at de i dag er en naturlig og integreret del af Værkstedet Lillebæltsvej.

4. Personale og normering

På Kunstværkstedet er der 2 medarbejdere fordelt med henholdsvis 22 timer og 37 timer pr. uge. Begge har været ansat inden for beskæftigelsesområdet i Esbjerg gennem en årrække og har erfaring med målgruppen.

Som tidligere beskrevet er den ene medarbejder i en særlig ordning, hvor hun er udlånt af Aktivitets- og Samværsstedet Åmosen. Hun er uddannet pædagog og kunsthåndværker. Ordningen betyder, at hun har 3 daghjembrugere med i projektet fra Aktivitets- og Samværsstedet Åmosen for blandt andet at kunne forsvare ressourcefordelingen. Dette forklares nærmere i næste afsnit.

Den anden medarbejder kommer fra Lillebæltsvej og er keramikker, kunstmaler med eget atelier og underviser.

Ifølge ledelsen på Værkstedet Lillebæltsvej, giver dette tilbudet dets særlige karakter og gør det muligt at tilbyde brugerne erfaringer fra og undervisning på et højt fagligt praksis- og teoriniveau, særlig tilpasset målgruppen.

Personalenormeringen på Kunstværkstedet er i projektperioden ca 1:6. På de øvrige værksteder i Esbjerg Region er den 1:10 (Lillebæltsvej og Smedevej) og på Aktivitets- og Samværsstedet Åmosen er den henholdsvis 1:6 og 1:3 alt afhængig af brugernes funktionsniveau.

4.1 Beskrivelse af ressourcefordelingen

I projektets opstartsfasen i maj 2006, var der behov for at fremskaffe midler internt i organisationen i Esbjerg, til at "ansætte" personale i projektperioden. For at dette kunne lade sig gøre var løsningen at foretage en ændring i den interne ressourcefordeling. I efteråret 2005 var der således en

vakant stilling på personalebudgettet, Værkstedet Smedevej. Samtidig var der to tiltag i Esbjerg regionen, der havde særlig opmærksomhed. Det ene var etableringen af Kunstværkstedet som projekt, og det andet var etablering af et uddannelses tilbud indenfor køkken og gartneri. Forstanderen i Esbjerg valgte at dele stillingen, således at 3/5 stilling overførtes til Værkstedet Lillebæltsvej, Kunstværkstedet og 2/5 stilling overførtes til at støtte op om udviklingen af et uddannelses tilbud.

For at kunne få Kunstværkstedet i gang med en holdstørrelse på 10 brugere, prioriterede forstanderen, at låne en fuldtidsmedarbejder fra Aktivitets- og Samværsstedet Åmosen under forudsætning af, at hun tog 3 brugere med fra Åmosen til Kunstværkstedet. Disse brugere indgår normalt i en normering på 1:6 på Aktivitets- og Samværsstedet Åmosen.

På Aktivitets- og Samværsstedet Åmosen omorganiserer man på baggrund heraf grupperne. Det drejer sig om 10-15 brugere og 3-4 personaler, der bliver berørt heraf. For ikke at forringe Aktivitets- og Samværsstedet Åmosens tilbud, blev der ansat en fuldtidsvikar til udgangen af 2006. I følge ledelsen i Esbjerg Region er der i projektperioden ikke sket en forringelse af øvrige brugeres tilbud, som følge af etableringen af Kunstværkstedet.

Det er Handicapafdelingens vurdering, at den efterfølgende omrokering på Aktivitets- og Samværsstedet Åmosen har betydet forandringer for en del brugere og personale, men det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at konkludere, om forandringen har været givende eller har forringet de enkelte brugeres tilbud. Det må dog understreges, at såfremt Kunstværkstedet skal fortsætte udover projektperioden, skal der ressourcemæssigt findes en mere langsigtet og holdbar løsning end vikardækning. Ligeledes kan det diskuteres, hvorvidt en vikardækning i perioden har betydet risiko for mindre fleksibilitet og vikardækning i andre forhold, såsom sygdom, ferie etc., da vikarkontoen har været benyttet til ansættelsen af vikaren i projektperioden?

5. Brugergruppen

Tabel 1 viser en opgørelse over de brugere, der i perioden 2. maj til slutningen af november 2006 har været tilknyttet Kunstværkstedet eller som har vist interesse for og afprøvet praktik på Kunstværkstedet.

Tabel 1

Nr.	Køn	Alder	Tidligere beskæftigelse	Kommune	Indskrevet	Ca. varighed nov. 06	Udskrevet
1.	Kvinde	36	Åmosen	Esbjerg	2. maj 2006	6 mdr.	
2.	Kvinde	23	Åmosen	Esbjerg	2. maj 2006	6 mdr.	

3.	Kvinde	34	Åmosen	Esbjerg	2. maj 2006	6 mdr.	
4.	Kvinde	22	Lillebæltsvej	Esbjerg	15. maj 2006	5½ mdr.	
5.	Mand	24	Lillebæltsvej og TV- Glad	Esbjerg	8. juni 2006	5 mdr.	1. november 2006, efter eget ønske
6.	Kvinde	25	Smedevej	Esbjerg	8. juni 2006	5 mdr.	
7.	Mand	22	Smedevej	Blaabjerg	21. august 2006	2 uger	Ophørt efter praktik
8.	Kvinde	38	Naturværkstedet	Esbjerg	28. august 2006	2½ mdr.	
9.	Mand	45	Skovlunden	Blåvandshuk	Praktik 31.10.06 og 3 uger frem		
10.	Mand	43	Naturværkstedet TV-Glad Lillebæltsvej	Esbjerg	Afventer projektets evaluering		

Tabel 1 viser, at der udover den særlige aftale med 3 brugere fra Aktivitets- og Samværsstedet Åmosen(nr. 1-3), har været aktuelle ansøgninger til Kunstværkstedet på 7 brugere. Ud af de 7 brugere, er 2 brugere (nr. 5 og nr. 7), ophørt efter henholdsvis praktikperioden og efter 5 måneders beskæftigelse.

Én bruger (nr. 10) afventer etablering af praktik indtil denne evaluering foreligger.

Én bruger (nr. 9) er på nuværende tidspunkt i praktik og indskrives efterfølgende med en særlig aftale med kommunen omkring transportudgifter, da vedkommende ikke er i stand til at tage transport efter de gældende regler. Tre brugere (nr. 4., 6., 8.) er fortsat indskrevet på Kunstværkstedet.

Samlet set vil det sige, at der ved evalueringstidspunktet er 7 aktive brugere (6 kvinder og 1 mand). Heraf er de 3 fra Åmosen. En person afventer evalueringen med henblik på om tilbudet fortsætter efter 31. december 2006 og vil i fald af fortsættelse indskrives i praktik.

Tilbudet er under de beskrevne forudsætninger normeret til 10 brugere og det højeste antal brugere, der har været indskrevet samtidigt er 7 brugere.

Ud af de 10 der er, har været eller bliver aktive på Kunstværkstedet er fordelingen på 5 værkstedsbrugere og 5 daghjem/mellemgruppe brugere.

Der er ikke og har ikke været venteliste til tilbudet.

5.1 Målgruppens funktionsniveau

Inden opstarten af Kunstværkstedet, blev der udarbejdet en overordnet målgruppebeskrivelse, som lyder: " De skal være omfattet af Servicelovens §87 og §88. De skal være 18 år eller derover med udviklingshæmning i varieret grad. Der skal være tilkendt pension.

Herudover skal det være personer, der kan lide at tegne og male og har evnen til at fordybe sig. På grund af de fysiske rammer, kan der ikke visiteres kørestolsbrugere ligesom de skal være selvhjulpne omkring personlig hygiejne". Jf. bilag 1

I forbindelse med etableringen af tilbageløbsgarantien, som beskrevet tidligere, er det således tænkt at brugergruppen skal kunne indgå i en værkstedsnormering på 1:10, såfremt de benytter sig af tilbageløbsgarantien.

Den gruppe af brugere der er og har været aktive på Kunstværkstedet må betegnes som værende tilhørende både målgruppen af værkstedsbrugere, målgruppen af daghjembrugere og det Esbjerg regionens beskæftigelsestilbud kalder mellemgruppen (jf. funktionsniveau 1). Dette er vurderet ud fra et kendskab til brugernes tidligere beskæftigelse og dermed kendskab til hvilken normering de tidligere har kunne rummes i. Der er altså med undtagelse af de 3 daghjemspadser fra Aktivitets- og Samværsstedet Åmosen afviget fra den oprindelige beskrevne målgruppe.

Ledelsen i Esbjerg har udarbejdet en uddybende karakteristika af målgruppen til Kunstværkstedet som tilhørende de to nedenstående funktionsbeskrivelser:

Brugergruppe med funktionsniveau 1

Funktionsniveauet er karakteriseret ved en noget højere grad af selvhjulpethed såvel fysisk som personligt og socialt. Tilbuddet er orienteret mod kreative aktiviteter, lettere arbejdsopgaver, musik, oplevelser, samvær, personlig udfoldelse, støtte til personlig udvikling m.v.

Brugergruppe med funktionsniveau 2

Funktionsniveauet er karakteristisk ved, at de pågældende intelligensmæssigt ligger lidt under normalområdet. De pågældende har i mange tilfælde gået i almindelig folkeskole dog med en betydelig kompenserende indsats. Overgangen til det almindelige arbejdsmarkedet er ikke lykkedes i tilfredsstillende omfang, og derfor er de pågældende blevet tilkendt en førtidspension. Tilbuddet orienterer sig mod arbejdsopgaver på de beskyttede værksteder, træ, montage, metal, køkken/kantine og i stigende grad mod faglig uddannelse og arbejdstilbud på almindelige virksomheder.

Ifølge medarbejderne på Kunstværkstedet er der i andre amter gode erfaringer med at tilbyde denne form for beskæftigelse til gruppen af daghjemsbrugere. I dette projekt er der således også etableret det særlige forhold, at 3 daghjemsbrugere fra Åmosen deltager i projektet. Medarbejderne i Kunstværkstedet har i projektperioden fået erfaring med, at de 3 daghjemsbrugere der er tilknyttet har fået et selvværdsløft ved at være en del af en bedre fungerende gruppe og via arbejdet med kunstneriske aktiviteter. Kunstværkstedet giver udtryk for, at de antager det for u hensigtsmæssigt, at der i øvrigt ikke umiddelbart er mulighed for at tænke denne målgruppe(daghjemsbrugere) ind i projektet.

Handicapafdelingen mener dog ikke, at der entydig kan konkluderes, at der ikke er mulighed for indvisitering af målgruppen daghjemsbrugere. Pladserne er blot indtil videre og i projektperioden kun gældende for daghjemsbrugere på Aktivitets- og Samværsstedet Åmosen i Esbjerg på grund af den særlig udlånsordning af en medarbejder. Derudover betyder de fysiske rammer, specielt toiletforholdene, at det f.eks. ikke er hensigtsmæssigt at tilbyde Kunstværkstedet til kørestolsbrugere og meget plejekrævende brugere. Hertil kommer den specielle konstruktion i projektperioden, hvor der garanteres et tilbageløb til værkstedet Lillebæltsvej samt de gældende regler for transport.

Det har altså vist sig, at der er interesse for tilbudet hos den gruppe af vores brugere, der har brug for mere støtte i alle daglige funktioner og færdigheder end den målgruppe, der fra starten har været tiltænkt på Kunstværkstedet.

Der eksisterer dog ingen reelle visitationsanmodninger fra kommunerne med afslag fra Handicapafdelingen, da disse ofte er afklaret mundtligt mellem de kommunale sagsbehandlere og Handicapafdelingen inden visitationsanmodningen udarbejdes.

Samlet set er det Handicapafdelingen vurdering, at der er indikatorer, der tyder på at målgruppen med fordel kunne udvides. Dette vil dog udløse andre problemstillinger, fordi Kunstværkstedet er forandret i værkstedsmiljøet. Her tænkes specielt på problemer i forhold til de fysiske rammer, hvis det er behov for hjælpemidler i forbindelse med f.eks. toiletbesøg, transport samt tilbageløbsgarantien.

6. Arbejdet med brugerne

Som en del af Værkstedet Lillebæltsvej skal brugerne, udover deres egne kunstaktiviteter, deltage i en række praktiske ting på lige fod med de øvrige brugere. Eksempelvis har Kunstværkstedet

ansvaret for kantinen og rengøringsopgaver en gang om ugen. Desuden deltager de i fællesarrangementer, udflugter og fødselsdage.

Nedenstående cases er udarbejdet og udvalgt ud fra medarbejdernes oplysninger og observationer. Casene skal give et billede af den hverdag, brugerne har i Kunstværkstedet samt give et indblik i de forandringsprocesser, der er registreret via observationer og samtaler imellem brugerne og personale samt pårørende. Brugere der er beskrevet i casene er daghjemsbrugere.

Case 1

Lotte er en 34-årig kvinde med Down syndrom. Hun hører dårligt og bruger briller. Lotte er praktisk meget dygtig og glad for at lave håndarbejde og tegne. Hun har en god tålmodighed men er samtidigt meget fastlåst i rutiner. Hun mødte op med stor nysgerrighed overfor kunstværkstedet, er videbegærlig og har stor tiltro til medarbejderne.

Medarbejderne erfarede hurtigt, at Lotte evner at fordybe sig og er vedholdende i sit arbejde med aktiviteterne. Som Lotte udtaler: "Jeg kan mærke det indeni". Lotte var efter en måned i Kunstværkstedet med på tur i Tivoli i København. På turen rundt i haven pegede Lotte overraskende på adskillige eksempler på kubisme, som vi havde undervist om. Medarbejderne mener, dette kan være udtryk for, at Lotte har fået skærpet sin opmærksomhed på sine omgivelser, og at der kan være tale om en overførelsesværdi fra undervisning til praksis. Lotte viser sin motivation eksempelvis ved uopfordret at udføre en del hjemmearbejde i temaer som pointilisme, farvelære og modeltegning. Dette viser tegn på initiativ og selvstændighed. Lotte kom en dag og spurgte om vi ville skrive alle ordene fra tavlen ned, så hun kunne gå på biblioteket og låne bøger om emnerne.

Ifølge medarbejderne, ses det tydeligt i Lottes tegninger, at hun har udviklet sine tegnefærdigheder og dermed sin opmærksomhed på detaljer i omgivelserne i løbet af den tid, hun har været i Kunstværkstedet. Ifølge Lottes bosted samt forældrene, er Lotte blevet gladere.

Lotte havde tidligere været svær at skynde på. Lotte går nærmest mere i stå, når man gør det og har svært ved forandringer. Medarbejderne oplever nu, at Lotte selv har bedt dem om at skynde på sig, fordi Lotte gerne vil lære at skynde sig.

Medarbejderne er ikke i tvivl om, at opholdet på Kunstværkstedet har lært Lotte en hel del samt styrket selvtilliden.

Case 2

Anne er en 23-årig kvinde med cerebral parese og mangler hjernebjælken. Anne har et godt verbalt sprog.

Anne havde set frem til at møde i Kunstværkstedet, men var også betænkelig, da hun ikke bryder sig om ændringer i hverdagen. Det så dog ud til at Anne havde fået den rette forberedelsestid. Hun havde hurtigt mange konkrete forslag til, hvad vi kunne tegne og opsøge.

Det viste sig, at Annes tegninger var mere mangelfulde end hendes sprog, men Anne var fyldt af energi og gå på mod, så der var god basis for at rette opmærksomheden mod detaljen. Anne fortæller selv, at lægen sagde, da hun var lille, at hun aldrig ville komme til lære noget, men som hun siger: " Det passer ikke, for jeg kan godt lære noget her!"

Anne tager godt imod nyt stof og ifølge medarbejderne udviser tegn på, at kunne overføre undervisningen til sin hverdag. Anne var en weekend til fest og havde studeret hvordan servietterne var tegnet, og Anne kom fra ferie med en "kubistisk ring". Ligeledes har Anne inviteret os hjem for at se sit "grafiske" sengetøj.

Anne har svært ved at skelne mellem sjov og alvor. Det kan være svært i et hus med værkstedsbrugere, der er nysgerrige overfor de nye brugere i huset. Det har vi haft mange snakke om og Anne har lært at takle situationerne. Nu har Anne fået en kæreste fra Montage afdelingen og har skabt sig venskaber blandt de øvrige værkstedsbrugere.

Anne har forståelse for de opgaver, der stilles, men hun har motorisk problemer med at udføre dem.

Vi har med tiden fundet teknikker, der passer til Annes temperament og bevægelser og Anne er synligt og hørligt begejstret, når billedet lykkes. Når Anne har haft en god eller en dårlig oplevelse bruger Anne at udtrykke det ved at male eller ved andre afsmitningsteknikker.

Hun er stolt af at have lært at bruge en elektrisk boremaskine i forbindelse med at forme en skulptur.

7. Kunstværkstedets metodemæssige referenceramme

Kunstværkstedets medarbejdere har givet udtryk for, at de i arbejdet med brugerne overvejende vil benytte sig af en neuropædagogisk referenceramme.

Neuropædagogik skal i denne evaluering blot uddybes kort og overordnet, da selve den nærværende analyse ikke er udarbejdet specifikt ud fra en neuropædagogisk reference, men det er medarbejdernes hensigt, at dette skal ske på længere sigt, såfremt projektet fortsætter.

Det neuropædagogiske arbejde bygger på en neuropsykologisk forståelse og en egentlig diagnosticering. I Kunstværkstedets arbejde, vil der ikke blive udarbejdet et

diagnosticeringsmateriale, men den neuropsykologiske forståelsesramme vil være

udgangspunktet. En neuropsykologisk forståelsesramme bygger på en teoretisk viden omkring

hjernen, dens opbygning og funktioner. Således er neuropædagogik en teoretisk viden om hjernen og sammenhængen mellem neurologi, psykologi og praksiserfaringer. Der arbejdes med udgangspunkt i den enkeltes ressourcer med et helhedsorienteret syn og procesorienterede metoder, hvilket betyder, at viden om de fysiske-, psykiske- og sociale læreprocesser er et centralt omdrejningspunkt i neuropædagogikken.

Arbejdet tager udgangspunkt i den neuropædagogiske analyse, hvor der blandt andet arbejdes med livshistorier, iagttagelser og kontekstanalyse med det formål at kvalificere den pædagogiske intervention. Målet med det neuropædagogiske arbejde er øget mestringsevne og livskompetence hos det enkelte menneske.

8. Resultatet af arbejdet med brugerne

I det følgende analyseres der på resultaterne af arbejdet med brugerne. Analysen er foretaget udfra de 2 cases, tegninger som brugerne har udarbejdet (se bilag 2-6), samt medarbejdernes observationer. Det er medarbejderne, der har udvalgt og beskrevet casene samt billedmaterialet. Casene og billederne er fra 2 brugere, der tilhører målgruppen daghjemsbrugere og som oprindeligt har beskæftigelse på Aktivitets- og Samværsstedet Åmosen. Analysen og resultaterne kan derfor ikke betragtes som reliabelt og validt, men som eksempler fra observationer og tolkninger ud fra medarbejdernes pædagogiske referenceramme. I forhold til analysens resultat kunne det have været hensigtsmæssigt med en casebeskrivelse af en bruger, der tilhører målgruppen værkstedsbruger.

I analysen tages udgangspunkt i de tidligere beskrevne hypoteser, som viser, at en generel hypotese i projektet er, at den enkelte bruger via det skabende arbejde i Kunstværkstedet, vil kunne styrke sin evne til at udtrykke sig og at hermed opnå øget selvværd og selvtillid.

Underliggende hypoteser er, at den enkelte bruger opnår:

- bedre kommunikationsevne generelt
- øget selvindsigt
- øget begrebsverden
- øget opmærksomhed mod detaljer i omgivelserne

Medarbejderne fra Kunstværkstedet har i projektperioden erfaret, at der er sket en positiv udvikling hos den enkelte i forhold til selvindsigt, begreber og opmærksomhed mod omgivelserne. Dette tolkes blandt andet udfra brugernes udsagn på udflugter ud af huset og via en analyse af de tegninger brugerne udarbejder. Tegninger af menneskerne (bilag 2-6) tolker medarbejderne på den måde, at der er foregået en positiv bearbejdningsproces hos brugerne. En bearbejdning der

indikerer, at for nogle af brugerne, er der opnået en øget selvindsigt, i f.eks. kroppens anatomiske sammensætning, samt en øget opmærksomhed mod og evne til at opfatte flere detaljer i omgivelserne. Tegningerne viser også, ud fra medarbejdernes tolkning, at aktiviteten benyttes som udtryksform og som kommunikationsredskab.

Medarbejderne på Kunstværkstedet mener hermed at kunne bekræfte den hypotese, at skabende arbejde er af stor værdi for udviklingshæmmede. Udgangspunktet for medarbejderne har været, at en intensiv og professionel undervisning på sigt ville være målbar på gruppen. De kunne dog allerede efter få uger anspore ændringer i brugernes billedudtryk, adfærd og begrebsverden. Brugerne har videre fortalt om, hvordan de kunne fortælle deres pårørende og pædagoger om nye ord og deres betydninger som kubisme, renæssance, pointilisme m.m.

Kunstværkstedet oplever generelt, at der er indikatorer for, at deres hypoteser er blevet positivt bekræftet. De oplever, at den enkelte har fået en bedre selvopfattelse og et bedre selvværd af at opdage, hvad de er i stand til og af den anerkendelse, de høster for deres arbejde.

Det er Handicapafdelingens vurdering, at det på trods af det meget sparsomme grundlag kan tyde på, at de to brugere, der er eksemplificeret her, har været igennem en positiv forandringsproces. Der er indikatorer for, at de har kunne implementere den teoretiske og praktiske undervisning i sammenhænge væk fra kunstværkstedets miljø. De 2 brugere giver ligeledes udtryk for, at de psykisk og humørmæssigt kan mærke en positiv forandring.

Det er Handicapafdelingens vurdering, at det altid i sådanne tilfælde kan diskuteres, hvorvidt det er selve aktiviteten, at arbejde med kunstaktiviteter, der har gjort sig gældende for denne forandring. Andre faktorer såsom miljøskifte, at være en del af en bedre fungerende brugergruppe, at deltage i de øvrige aktiviteter i huset såsom køkkenarbejde, ture ud af huset etc. kan ligeledes være positivt udslagsgivende på brugernes tegninger og beskrivelser af deres hverdag.

Dertil må tydeliggøres, at vores analyse er med udgangspunkt i overvejende 2 daghjemsbrugere, som Kunstværkstedets medarbejdere selv har udvalgt. Således vil analysen give andre indikatorer og resultater, såfremt der var udvalgt to andre brugers eksempler.

9. Sammenfatning

Evalueringen har berørt en række forskellige emner som organisering, de fysiske rammer, personale og normering, brugergruppen og resultatet af arbejdet med brugerne. I dette afsnit samles der op på de løbende analyser og vurderinger af Kunstværkstedet.

Organisering

Kunstværkstedet er en afdeling under Værkstedet Lillebæltsvej, og visitationen hertil følger som hovedregel den vedtagne visitationsprocedure for Esbjerg Region. Ud over den normale visitationsprocedure er der lavet en særlig aftale med 3 daghjemsbrugere fra Aktivitets- og Samværsstedet Åmosen, som i projektperioden er tilknyttet Kunstværkstedet.

Når brugerne indskrives på Kunstværkstedet sker det samtidig med en tilbageløbsgaranti til Værkstedet Lillebæltsvej, som betyder, at hvis brugeren efter en periode ikke længere ønsker at være på Kunstværkstedet, kan der tilbydes beskæftigelse på et af de andre værksteder på Lillebæltsvej. Tilbageløbsgarantien betyder derfor indirekte, at målgruppen til Kunstværkstedet som hovedregel skal være identisk med målgruppen til Værkstedet Lillebæltsvej. Evalueringen viser, at tilbageløbsgarantien kan have betydet, at nogle brugere der eventuelt ville have været interesseret i et tilbud på Kunstværkstedet kan have afholdt sig fra at søge dertil, f.eks. fordi de ikke var interesseret i eller ikke tilhørte målgruppen og derfor ikke kunne indgå i produktionsarbejdet på Lillebæltsvej. Samtidig kan projektorganiseringen, hvor der kan have været usikkerhed med hensyn til indholdet i tilbuddet have skabt usikkerhed hos potentielle brugere.

Transporten til og fra Kunstværkstedet er organiseret efter de gældende regler for beskæftigelsen i Ribe Amt. Målgruppen til Værkstedet Lillebæltsvej er overvejende selvhjulpne i forhold til transport. I visitationen til Kunstværkstedet har forhold vedrørende transport ofte været drøftet, da kravet er, at brugerne enten benytter de offentlige transportmidler eller de amtslige transportruter. Det er Kunstværkstedets opfattelse, at de har haft færre visitationsanmodninger, da ikke alle brugere som er interesseret i at arbejde på Kunstværkstedet kan leve op til at være selvhjulpne med offentlig transport eller har mulighed for at benytte de allerede etablerede amtslige busruter. Det er dermed deres vurdering, at transportkravet har været restriktivt.

Handicapafdelingen er enig med Kunstværkstedet i, at de gældende regler for transport kan have haft den virkning, at nogle interesserede brugere eventuelt ikke har anmodet om indskrivning på Kunstværkstedet. Samtidig må det dog medtages i vurderingen, at målgruppen for Kunstværkstedet i projektperioden er værkstedsbrugere, og at disse almindeligvis er selvhjulpne i

forhold til transport. Derfor kan det antages, at de brugere, der ikke har kunne benytte de gældende regler for transport, ikke har tilhørt den beskrevne målgruppe.

De fysiske rammer

De lokaler Kunstværkstedet har været etableret i, har været velfungerende. Toiletforholdene gør dog, at Kunstværkstedet ikke er egnet for kørestolsbrugere eller brugere der har behov for andre kompenserende hjælpemidler i forbindelse med toiletbesøg. I evalueringen har analysen vedrørende de fysiske rammer endvidere vist, at der har været fordele ved at placere Kunstværkstedet i tæt tilknytning til Lillebæltsvej. Den usikkerhed og skepsis der i starten har været fra medarbejdere og brugere i produktionsafdelingen, er blevet afløst af en oplevelse af, at placeringen har været givende. Mellem brugerne på de to værksteder udvises der sociale færdigheder og interesse i hvad der foregår hos hinanden, hvilket ifølge medarbejderne kan være netværksskabende brugerne imellem.

Personale og normering

Kunstværkstedet har i projektperioden har været normeret til 10 brugere, og der har i alt været 7 forskellige brugere på værkstedet indskrevet på samme tid. Heraf har 2 brugere i projektperioden afsluttet deres tilbud på Kunstværkstedet. I ét tilfælde, har der været behov for, at udarbejde en speciel aftale omkring udgiften til transport mellem kommune og amt, da vedkommende ikke fuldt ud har kunne benytte transportmidler efter de gældende regler. Der har været 2 faste medarbejdere tilknyttet Kunstværkstedet med 22 og 37 timer pr. uge.

Evalueringen har vist, at der har været en bedre normering på Kunstværkstedet sammenlignet med de øvrige værkstedstilbud i Esbjerg Regionen (Lillebæltsvej og Smedevej). På Kunstværkstedet har normeringen i gennemsnit været 1:6 ved fuld belægning (10 personer), mens normeringen på værkstederne almindeligvis er 1:10. På Aktivitets- og Samværsstedet Åmosen – hvor 3 af brugerne til Kunstværkstedet kommer fra – er normeringen 1:6 eller 1:3 alt afhængig af funktionsniveau.

Medarbejderressourcerne til Kunstværkstedet er dels fremkommet ved en ændring af resourcefordelingen imellem Værkstedet Smedevej og Værkstedet Lillebæltsvej, og dels ved at overføre en stilling samt 3 brugere fra Aktivitets- og Samværsstedet Åmosen til Kunstværkstedet. Ledelsen i Esbjerg vurderer, at etableringen af Kunstværkstedet ikke har medført forringelser for de øvrige brugere i projektperioden, da der er sket en omorganisering af grupperne på Aktivitets- og Samværsstedet Åmosen og ansat en fuldtidsvikar i perioden. Det er imidlertid Handicapafdelingens vurdering er, at omorganiseringen på Aktivitets- og Samværsstedet Åmosen

har betydet forandringer for en del brugere og personale, men at det ikke er muligt at konkludere, om forandringen har været givende eller forringet de enkelte brugeres tilbud. Det er samtidig Handicapafdelingens vurdering, at løsningen på ressourcfordelingen i projektperioden har været rimelig, men at den nuværende ressourcemæssige løsning ikke er langtidsholdbar.

Brugergruppen

Brugergruppen har været karakteriseret ved, at ca. halvdelen af brugerne har haft funktionsniveau som værkstedsbrugere og den anden halvdel har været karakteriseret ved daghjemsmellemgruppe brugere, heraf de 3 daghjembrugere fra Aktivitets- og Samværsstedet Åmosen, som har været på Kunstværkstedet i en særlig ordning i hele projektperioden.

Ud fra evalueringen erfarer Handicapafdelingen, at der har vist sig en bredere interesse for tilbuddet, f.eks. fra den gruppe af brugere, der har brug for mere støtte i alle daglige funktioner og færdigheder end den målgruppe, der fra starten var tiltænkt Kunstværkstedet. Medarbejderne fra Kunstværkstedet erfarer, at de daghjembrugere der i projektperioden har været på Kunstværkstedet har fået et selvværdsløft ved at være en del af en bedre fungerende gruppe. Kunstværkstedets erfaringer omkring målgruppen af værkstedsbrugere er ikke entydigt og specifikt analyseret i denne evaluering.

I projektperioden har Kunstværkstedet været normeret til 10 brugere. Det højeste antal brugere, der har været indskrevet i projektet på samme tid er i alt 7 brugere. På nuværende tidspunkt er der tilknyttet i alt 7 brugere, hvoraf de 3 af brugerne er daghjembrugere udlånt i den særlige ordning fra Aktivitets- og Samværsstedet Åmosen. Der er ikke og har ikke på noget tidspunkt været oprettet venteliste til tilbudet.

Resultatet af arbejdet med brugerne

Udgangspunktet for medarbejdernes metodiske arbejde har været en neuropædagogisk referenceramme, og det er en fremtidig hensigt, at den pædagogiske intervention i arbejdet omkring den enkelte bruger mere systematisk tager udgangspunkt i en neuropædagogisk analyse. En generel hypotese i projektet er, at den enkelte bruger via arbejdet opnår øget selvværd og selvtillid. Underliggende er hypoteserne at brugerne opnår: bedre kommunikationsevne generelt, øget selvindsigt, øget begrebsverden og øget opmærksomhed. Ud fra evalueringen kan det konstateres, at medarbejderne erfarer, at der er sket en positivt forandringsproces hos den enkelte i forhold til opmærksomhed mod omgivelserne, begreber og selvindsigt. En analyse af nogle af brugernes tegninger viser, at der er opnået en øget selvindsigt, en bedre evne til at opfange og selv formidle detaljer i omgivelserne samt at aktiviteten kunst benyttes som kommunikationsredskab.

Ud fra medarbejdernes beskrivelser af deres oplevelser af arbejdet med brugerne i dagligdagen er det Handicapafdelingens indtryk, at projektet har vist positive og interessante resultater i arbejdet med brugerne. Handicapafdelingen vurderer dog, at grundlaget for analysen er meget sparsomt og en anden udvælgelse vil kunne give andre indikatorer og resultater. Ligeledes kan andre faktorer naturligvis haft indflydelse på resultaterne og det kan således ikke konkluderes, at det er selve aktiviteten, at arbejde med kunstaktiviteter, der alene har gjort sig gældende for brugernes positive forandringsproces.

Bilag 1

KUNSTVÆRKSTED SOM NYT TILBUD TIL UDVIKLINGSHÆMMEDE

PÅ LBV - LILLEBÆLTSVEJ 91,C. 6715 ESBJERG.
TLF. 75143944

Som alternativ til træ og montage, kan vi på LBV nu tilbyde arbejde på kunstværkstedet.

OPSTART.

D. 2. maj 2006 startede vi et kunstværksted op i separete lokaler på LBV.

Perioden fra d. 2.maj til december 2006 betragtes som en forsøgsperiode, der skal vise om der er opbakning, tilslutning og interesse for projektet, om det skal fortsætte og gøres til et permanent tilbud under LBV.

Der evalueres på tilbudet sidst på året.

PERSONALE TILKNYTTET KUNSTVÆRKSTEDET.

Jette Dümke – ansat 22 timer pr. uge på LBV. Jette har været ansat som værkstedsassistent på LBV gennem flere år. Hun er Kunstmaler med eget atelier i Esbjerg, uddannet keramiker og guldsmed.

Marianne Skjølstrup – ansat 37 timer pr. uge på Åmosen. Udlånt i perioden til LBV.

Marianne har været ansat på Åmosen gennem flere år. Hun er uddannet kunsthåndværker og pædagog.

FYSISKE RAMMER.

Kunstværkstedet er en del af det beskyttede værksted LBV. Vi har indrettet og istandgjort et stort lokale, der tidligere er brugt til lager og lamelproduktion. I tilknytning til lokalet er der et toilet med håndvask og et mindre rum, der er anvendeligt til mange formål.

Det store lokale er opdelt i mindre værksteder til maleri, grafik og skulptur. Det giver således en overskuelighed og mulighed for at arbejdet er let at gå til.

MÅLGRUPPE.

Kunstværkstedet kan modtage brugere, der er omfattet af servicelovens §87 og §88.

Brugerne skal være over 18 år, udviklingshæmmede, modtage pension og være rimelig mobile og selvhjulpne.

De skal have interesse for at tegne, male, arbejde med ler, skulpturer i længere tid af gangen, hvor fordybelse i arbejdet er en del af pædagogikken.

Hvis brugeren ønsker en hjemmedag, vil det af hensyn til kunstværkstedets planlægning være ønskeligt, om den kan ligge om mandagen.

MÅLSÆTNING.

Vi ønsker at Udvikle/undervise udviklingshæmmede med et særligt kunstnerisk talent i tegning, maleri, skulptur, grafik på et højt fagligt niveau, som sprogligt tilpasses målgruppen.

I kunstværkstedet vil den enkelte komme til at finde sin egen udtryksform og blive i stand til på egen hånd at bruge materialer og teknikker, der er bedst til formålet.

Der vil dagligt tilbydes undervisning/teori i kunsthistorie og teknikker i et sprog som de udviklingshæmmede forstår.

Vi påtænker ca. en gang om ugen at tage ud i naturen for at hente inspiration til arbejdet.

Det kunstneriske arbejde skal give brugerne mulighed for at eksperimentere og for at fordybe sig.

Vi tror på at ved at give mulighed for skabende aktivitet, forbedres muligheden for at styrke evnen til at udtrykke sig og opnå større selvtillid.

Materialerne stilles gratis til rådighed for brugerne. Til gengæld har kunstværkstedet råderet over de fremstillede værker.

Vi udstiller værkerne, hvor fremmede eller brugerne har mulighed for at købe.

Undervisningsmaterialet vil blive specialfremstillet til målgruppen. Der vil især arbejdes med visuelle indtryk, hvor teksterne udskiftes med billeder.

TRANSPORT.

Langt de fleste af vore medarbejdere bruger offentlige transportmidler. Hvis dette ikke er muligt, gælder Ribe Amts almindelige bestemmelser for transport.

ÅBNINGSTID.

Mandag – Torsdag kl. 08.00 – 15.00

Fredag kl. 08.00 – 12.00.

VISITERING.

Kunstværkstedet er normeret til 10.

Der er etableret et samarbejde med Åmosen, hvor 3 brugere indskrevet på Åmosen deltager i projektet.

Visitationsanmodning sker fra den kommunale sagsbehandler til Handicapafd. i Amtet. Man visiteres til LBV - i kunstværkstedet. Taksten er den samme som til værkstedet i øvrigt.

Brugeren starter med en 14 dages praktikperiode, hvorefter der afholdes et evalueringsmøde, hvor der tages beslutning om brugeren har lyst til at fortsætte i kunstværkstedet og om vedkommende vurderes egnet til en længerevarende fordybelse i kunstneriske aktiviteter.

Hvis brugeren efter en periode ikke længere har lyst til at være i kunstværkstedet eller fortryder, vil der tilbydes beskæftigelse i et af de andre værksteder på LBV.

Der kan ligeledes anmodes om et andet beskæftigelsestilbud.

I forsøgsperioden udbetales der ikke løn til ny indvisiterede brugere.

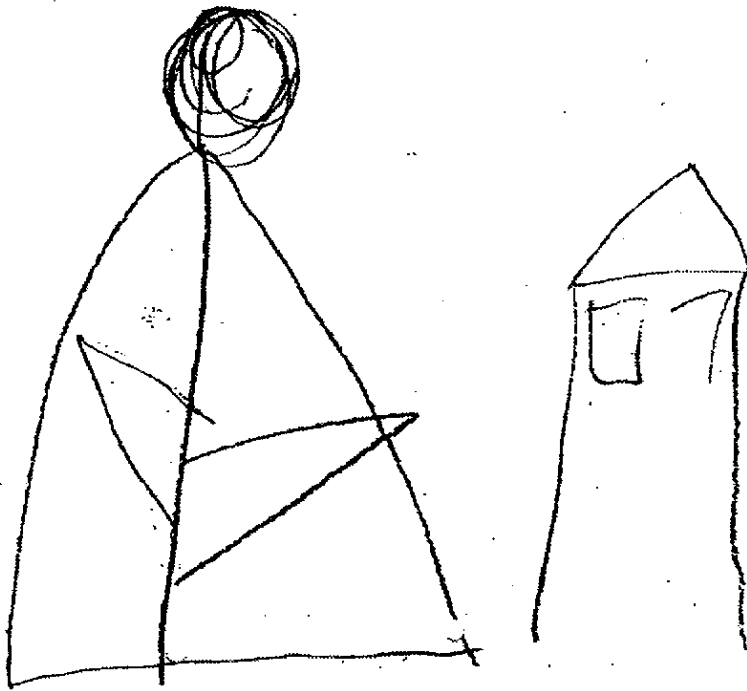
EVALUERING.

Som nævnt i indledningen, skal kunstværkstedet evalueres ultimo december 2006.

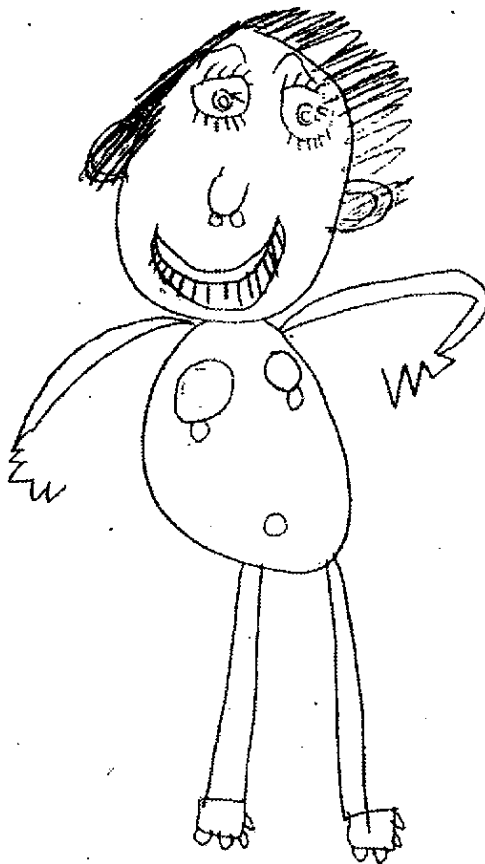
Der vil blive evalueret på flg.:

- Pædagogiske observationer på den enkelte. Hvad får brugerne ud af at være på kunstværkstedet og hvad har de lært. Sker der en forandring med den enkelte. Der vil i perioden blive ført dagbøger.
- De fysiske rammer.
- Ind-og udvisiteringer, herunder venteliste.
- Vi vil forsøge at analysere Kunstværkstedets betydning for den enkelte ud fra en neuropædagogisk teoriramme..

Jytte Nielsen, afd. leder og Flemming Hermansen – Forstander.

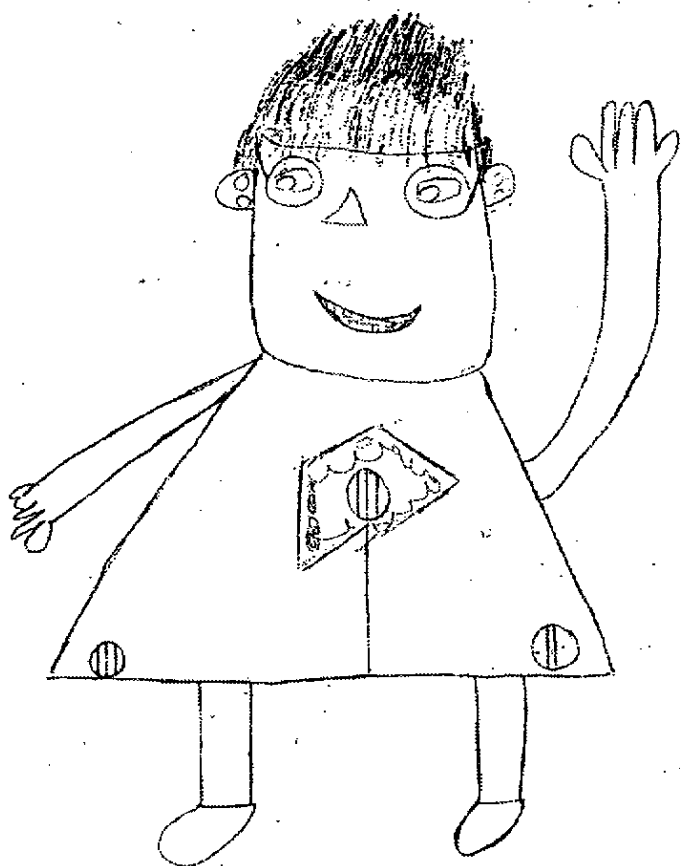

A.
Tegning
Maj 2006

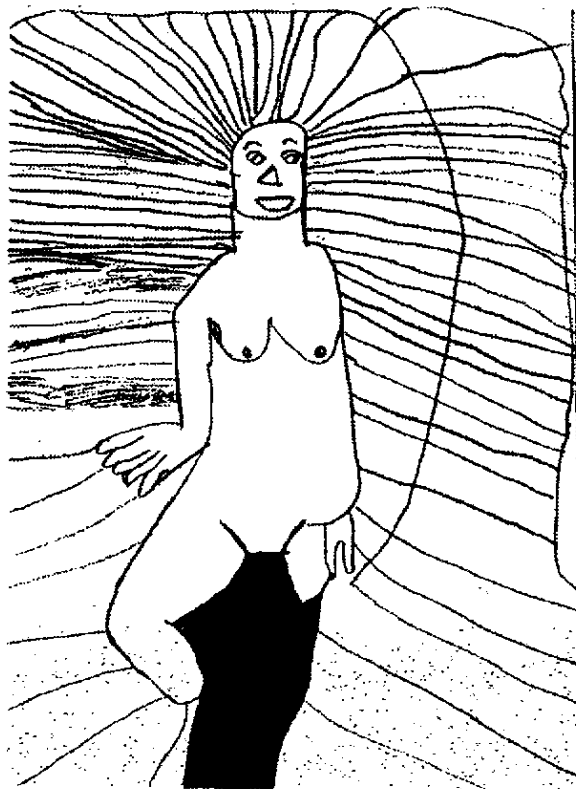
Tegning
September 2006

A

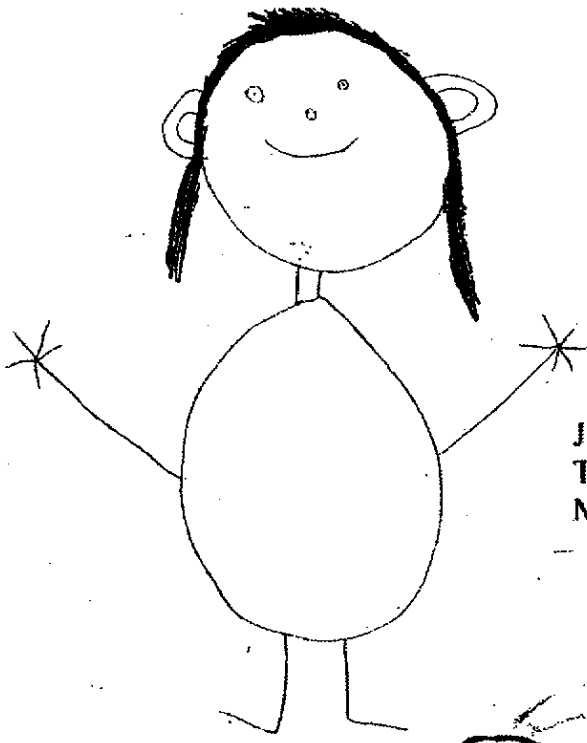

L.
Tegning af person
Maj 2006

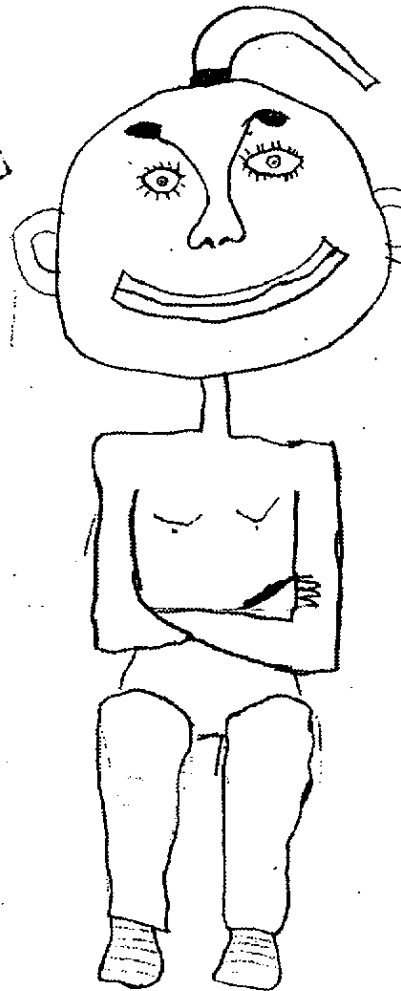
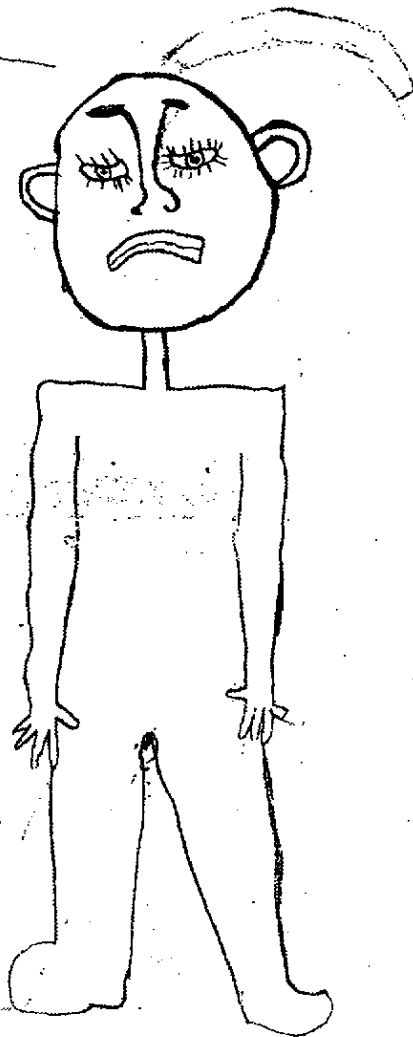
Tegning af person
September 2006

J.
Tegning af person
Maj 2006

Tegning af personer
September 2006

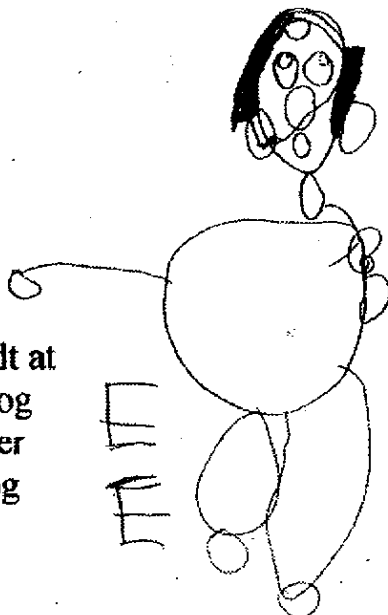
H.
Tegning af person
Maj 2006

Skribleri

Tegning af person
August 2006

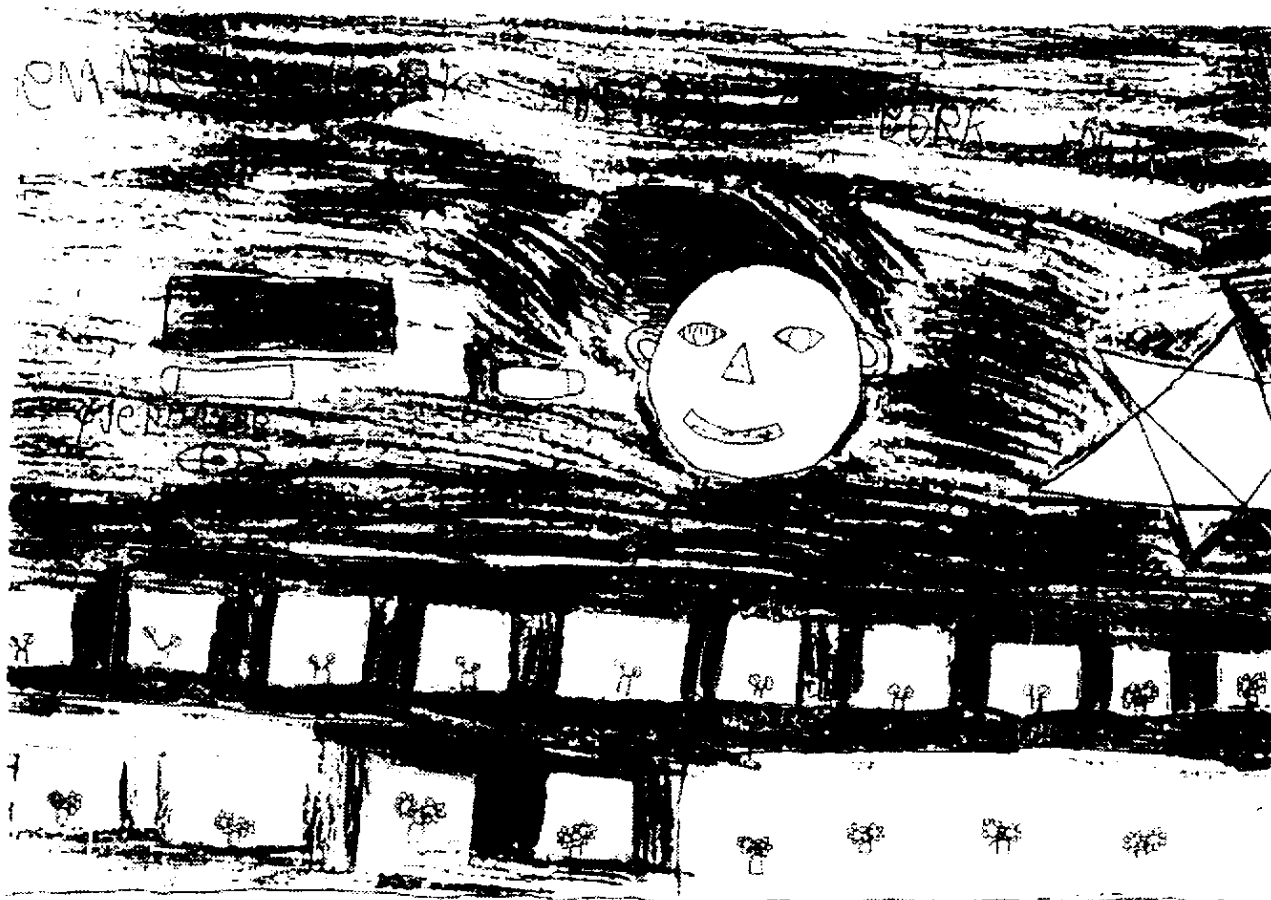
H. er begyndt at kontrollere sine skriblerier. Hun har opdaget at der er sammenhæng mellem egne bevægelser og de mærker hun har sat på papiret.

Tegning af person
Oktober 2006

Hun er bevidst begyndt at variere bevægelserne og laver forskellige former som cirkler, lodrette og vandrette bevægelser.

J. fortæller med sin tegning, hvad der har stor følelsesmæssig betydning for hende.

I midten af tegningen ser vi J., der på pågældende tidspunkt havde øjenbetændelse. Man ser det dårlige øje og øjendråberne. Foroven af tegningen er adressen på moderens sommerhus. Forneften har J. tegnet hendes nye lejlighed i "Støttecentret 12éren"